

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10 000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/17-02/37

URBROJ: 517-06-2-1-2-18-25

Zagreb, 6. veljače 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, putem opunomoćenika ZELENA INFRASTRUKTURA d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb, za procjenu utjecaja na okoliš uzgajališta bijele ribe uz Dugi otok između rtova Žman i Gubac, kapaciteta do 3 000 t/god, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – uzgajalište bijele ribe uz Dugi otok između rtova Žman i Gubac, kapaciteta do 3 000 t/god, nositelja zahvata CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u svibnju 2017., a doradio u kolovozu i prosincu 2017. ovlaštenik ZELENA INFRASTRUKTURA d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb – prihvatljiv je za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Mjere tijekom postavljanja kaveza

- A.1. Radove na vrijeme prijaviti nadležnoj lučkoj kapetaniji koja će odrediti pozicije i karakteristike svjetala ili oznaka i mjere koje se odnose na sigurnu plovidbu.
- A.2. U vremenskom roku kojeg odredi nadležna lučka kapetanija postaviti svjetla i znakove na pozicije po odluci kapetanije.
- A.3. Dok se obavljaju podvodni radovi, vidljivo obilježiti područje postavljanjem plutače u sredini područja ronjenja, narančaste ili crvene boje, promjera najmanje 30 cm ili ronilačkom zastavicom (narančasti pravokutnik s bijelom dijagonalnom crtom) ili zastavicom A Međunarodnog signalnog kodeksa ili visoko istaknutom ronilačkom zastavom na plovilu sa kojeg se obavlja ronjenje. Noću plutača mora imati svjetlo s bijelim ili žutim bljeskovima vidljivosti najmanje 300 m.
- A.4. Neposredno po završetku radova na uzgajalištu dostaviti Hrvatskom hidrografskom institutu nove koordinate uzgajališta.

Mjere zaštite tijekom korištenja

- A.5. Komunalni otpad odvojeno skupljati te predati ovlaštenoj osobi.
- A.6. Ambalažni otpad sakupiti, razvrstati ovisno o vrstama ambalaže u zasebne spremnike te predati ovlaštenoj osobi.
- A.7. Opasni otpad odvojeno skupljati i skladištiti u posebnim spremnicima te predati ovlaštenoj osobi.
- A.8. Nusproizvode životinjskog porijekla (uginule ribe) propisno skladištiti (u hladnjači) te predavati ovlaštenom sakupljaču.
- A.9. Prema potrebi uklanjati obraštaj s uzgojnih instalacija mehaničkom obradom obraštajnih površina i uklanjanjem ranih razvojnih oblika.
- A.10. Zabranjuje se primjena protuobraštajnih sredstava na kavezima za uzgoj.
- A.11. Upotrebu sredstava za liječenje riba koristiti isključivo uz dopuštenje ovlaštenog veterinarara.
- A.12. Ptice se na području uzgajališta ne smije tjerati metodama koje ih mogu ozlijediti ili ubiti.

Mjere u slučaju izvanrednih situacija

- A.13. U slučaju masovnog uginanja riba, uginule ribe odmah skupiti, utvrditi uzrok uginuća te ribu ukloniti.
- A.14. U slučaju otkidanja kaveza odmah obavijestiti nadležnu lučku kapetaniju.
- A.15. Ako dođe do iznenadnog smanjenja koncentracije otopljenoga kisika u površinskom sloju morske vode (odnosno ako zasićenje kisikom padne ispod 75%), neuobičajenog ponašanja riba ili dijagnosticiranja patoloških stanja, prekinuti hranjenje i odmah krenuti otklanjati uzrok.

Mjere nakon prestanka rada uzgajališta

- A.16. Nakon prestanka rada uzgajališta ukloniti sve dijelove uzgojnih instalacija (podmorske i nadmorske) kao i sav otpad u moru i na dnu mora na području na kojem je bilo uzgajalište.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Programom praćenja stanja okoliša potrebno je obuhvatiti sljedeće pokazatelje (Prilog 1.):

1. U morskom sedimentu: koncentraciju organskog ugljika, ukupnog dušika i ukupnog fosfora na postajama M1 i REF, u površinskom sloju sedimenta do dubine 5 cm te profil redoks potencijala od površinskog sloja sedimenta do dubine 10 cm (svakih 1 cm).
2. U stupcu morske vode: zasićenje kisikom i koncentraciju klorofila a na postajama M1 i REF, na dubinama od 0,5 m, 10 m i dnu.
3. Praćenje stanja morskih staništa obalnog pojasa Carlit metodom (Nikolić i dr., 2013.) od rta Gubac do rta Žman (oko 2,3 km).
4. Analizu antibiotika: koncentracije sulfadiazina, trimethoprima, flumequina i oksitetraciklina u školjkašima iz obraštaja s kaveza (postaja M1).

Program praćenja stanja okoliša provoditi jednom godišnje i to u doba najvećeg utjecaja (kraj rujna/početak listopada) osim Carlit metode koju je potrebno provoditi u proljeće.

- II.** Nositelj zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.
- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, je obavezan dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Nositelj zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- V.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VI.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.
- VII.** Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:
- Prilog 1.: Grafički prikaz mjernih postaja i transekta u okviru programa praćenja
 - Prilog 2.: Grafički prikaz postojećih i planiranih uzgajališta

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, CROMARIS d.d., Gaženička cesta 4/b, Zadar, podnio je putem opunomoćenika ZELENA INFRASTRUKTURA d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb, Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) 3. svibnja 2017. zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš uzgajališta bijele ribe uz Dugi otok između rtova Žman i Gubac, kapaciteta do 3 000 t/god. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon), te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (KLASA: 350-02/17-02/1; URBROJ: 531-06-1-2-17-2 od 24. siječnja 2017.) o usklađenosti zahvata s prostornim planovima,
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/17-60/11, URBROJ: 517-07-1-1-2-17-4 od 22. veljače 2017.) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu,
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik ZELENA INFRASTRUKTURA d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/16-08/06; URBROJ: 517-06-2-1-1-1-2 od 26. veljače 2016.). Studija je izrađena u

svibnju 2017., a doradena u kolovozu i prosincu 2017. Voditelj izrade Studije je Fanica Kljaković Gašpić, mag.biol.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 16. svibnja 2017. **informacija o zahtjevu** (KLASA: UP/I 351-03/17-02/37, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-2 od 12. svibnja 2017.).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona 9. lipnja 2017. (KLASA: UP/I 351-03/17-02/37, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-8), a Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva 13. lipnja 2017. (KLASA: UP/I 351-03/17-02/37, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-11).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 13. srpnja 2017. u Zadru, Povjerenstvo je predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva te da se nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 7. rujna 2017. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/17-02/37, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-16), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I 351-03/17-02/37, URBROJ: 517-06-2-1-2-17-17 od 7. rujna 2017.) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavkom 2. Zakona u razdoblju od 2. listopada do 2. studenoga 2017. u prostorijama Općine Sali, Sali II 74/A, Sali. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je 22. rujna 2017. u dnevnom listu „Zadarski list“, te na internetskim stranicama i oglasnim pločama Zadarske županije i Općine Sali. U sklopu javne rasprave održano je 24. listopada 2017. s početkom u 21 sati javno izlaganje u prostorijama Općine Sali, Sali II 74/A, Sali. Prema izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-04/17-01/42; URBROJ: 2198/1-07/2-17-13 od 16. studenoga 2017.), tijekom javnog uvida na adresu Općine Sali zaprimljene su pisane primjedbe Općine Sali, Mjesnog odbora Žman i Mjesnog odbora Luka, a na adresu Upravnog odjela za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije zaprimljene su pisane primjedbe Mjesni odbor Luka, Goran Marčina i Donat Petricioli. Na javnom izlaganju zainteresirana javnost je također imala primjedbe na Studiju koje su unesene u zapisnik s javnog izlaganja (KLASA: 351-04/17-01/42, URBROJ: 2198/1-07/2-17-11 od 24. listopada 2017.), dok u knjigu primjedaba izloženu uz Studiju nije bilo upisanih primjedaba.

Tijekom javnog izlaganja predstavnici javnosti su iznijeli primjedbe koje su dostavili i u pisanom obliku. Zaprimljene pisane primjedbe su se, u bitnom, odnosile na prostorno-plansku dokumentaciju (uzgajalište nije ucertano u prostornom planu Općine Sali), na neprimjerenost naziva studije te na zonaciju područja uzgajališta. Istaknut je i problem depopulacije otočkog stanovništva. Također je naveden problem utjecaja drugih uzgajališta u blizini (posebice uzgajališta Velo žalo) te utjecaja strujanja s planiranog uzgajališta Žman na kvalitetu mora, prvenstveno u mjestu Luka. Nadalje, dio primjedaba odnosio se na modeliranje ispuštanja fosfora, CARLIT metodu, kartografske prikaze i dijelove teksta u studiji koji se odnose na utjecaj na zaštićene vrste te tablice u poglavlju za vodna tijela i modeliranje emisija.

Od pristiglih pisanih primjedaba, prihvaćena je primjedba koja se odnosila na utjecaj na zaštićene vrste te je Studija nadopunjena u skladu s primjedbom. Ostale primjedbe nisu prihvaćene te je na njih odgovoreno na sljedeći način: za predmetni zahvat moguća je direktna provedba temeljem Prostornog plana Zadarske županije, budući da je zona Z2 građevina područnog

(regionalnog) značaja, tj. od važnosti za Županiju. Planirani zahvat može se provesti temeljem članaka 8. i 29. odredbi Prostornog plana Zadarske županije. Što se tiče naziva Studije, objašnjeno je kako na navedenoj lokaciji već postoje dva uzgojna polja te su za postojeće uzgajalište ishodene dozvole za uzgoj do 700 t/god. Ovom Studijom razmatra se povećanje kapaciteta postojećeg uzgajališta (do 3 000 t/god) i to proširenjem za još dva uzgojna polja i dodavanjem novih kaveza iste veličine i načina sidrenja kao postojeći. Što se tiče razlike između dvije zone Z1 i Z2, unutar zone Z2 prioritet ima akvakultura, međutim ona ne isključuje iste ili druge djelatnosti. Moguć je razvoj i drugih djelatnosti u skladu sa propisima iz područja prostornog planiranja i zaštite okoliša te razvoj malih uzgajališta. Nadalje, konstatirano je kako trend depopulacije stanovništva Općine Sali ne može biti izravno povezan s povećanjem kapaciteta uzgoja na predmetnom uzgajalištu, budući da je trend depopulacije vidljiv još od 1953. Također, rad uzgajališta nije u direktnoj koliziji s turizmom, budući da se radi o prostoru koje je prostorno udaljeno više od 1 km od najbližih naselja, a iz Prostornog plana Općine Sali vidljivo je kako između rtova Žman i Gubac nije predviđena namjena prostora u turističke svrhe. Vezano za problematiku međutjecaja s drugim uzgajalištima te smjera strujanja, dano je detaljno objašnjenje kako prema Velom Žalu gibanje mora uzrokuje plimna komponenta strujanja, čija je magnituda vrlo mala i neće donositi nikakvu organsku materiju s uzgajališta Žman na Velo žalo, a strujanje je jugoistok-sjeverozapad. Doseg najvećeg utjecaja u smjeru strujanja (izmjerenih na lokaciji) je do maksimalno 200 m od ruba uzgajališta. U slučaju kad struje idu prema obali utjecaj neće sezati do obale. Također, dosadašnji rezultati istraživanja provedeni na lokaciji uzgajališta Velo žalo i županijskog monitoringa na tom i ostalim uzgajalištima u blizini te redovna ispitivanja kakvoće mora za kupanje u mjestu Luka ne pokazuju direktnu povezanost uzgajališta s promjenama kvalitete mora u neposrednoj blizini uzgajališta. Što se tiče modeliranja fosfora, u studiji su jasno dane sve emisije s uzgajališta u svim varijantama, uključujući i emisije fosfora, a prikazano je samo širenje ugljika, budući da se utjecaj unosa fosfora u morski okoliš može na zadovoljavajući način procijeniti analogijom s drugim sličnim uzgajalištima, što omogućuje monitoring uspostavljen zbog praćenja utjecaja uzgajališta na morski okoliš kojeg provodi Zadarska županija koji pokazuje da kakvoća vode zbog unosa fosfora na uzgajalištima nije narušena niti na jednoj postaji u blizini uzgajališta. Objasnjeno je i kako se CARLIT metoda koristi jer je temeljem Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) propisana kao jedan od pokazatelja ekološkog stanja za priobalne vode s ciljem utvrđivanja opterećenja hranjivim tvarima/opće degradacije neovisno o izvoru opterećenja. Uz CARLIT metodu, propisano je i praćenje stanja sedimenta te kvalitete stupca vode. Također, pojašnjeni su dijelovi studije vezani za kartografske prikaze i tablice.

Povjerenstvo je na **drugoj sjednici** održanoj 15. siječnja 2018. u Zagrebu razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi te u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša kao i provedbu programa praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način:

Postojeće uzgajalište je smješteno uz Dugi otok, između rtova Žman i Gubac, izvan zaštićenog obalnog pojasa na udaljenosti 303 m od obale. Prostor za uzgoj nalazi se unutar akvatorija koji je Prostornim planom Zadarske županije označen kao zona Z2 – zona visokog prioriteta marikulture. Nositelj zahvata na predmetnom području već posjeduje lokacijsku dozvolu za uzgajalište bijele ribe za godišnju proizvodnju do 700 t te su postavljene uzgojne instalacije podijeljene u dva uzgojna polja s kavezima. Promjene unutar uzgajališta koje se razmatraju ovom studijom odnose se na povećanje ukupne godišnje proizvodnje sa sadašnjih 700 t na 3 000 t. Unutar planiranog područja uzgajališta predviđena su četiri uzgojna polja sa kavezima za uzgoj ribe, od kojih su dva uzgojna

polja postojeća, s 18 kaveza. Planirano je da se na postojeća uzgojna polja postave dodatna tri kaveza, te da se dodatno formiraju još dva nova uzgojna polja s 21 kavezom za uzgoj ribe. Treće i četvrto uzgojno polje postavila bi se istočno od postojećih uzgojnih polja. Prvo uzgojno polje (A) dimenzija je 420 m x 120 m i sastoji se od 14 kaveza promjera 38 m poredanih u dvije linije po 7 kaveza, od čega su 12 kaveza već postojeći. Drugo uzgojno polje (B) dimenzija je 420 m x 60 m i sastoji se od 7 kaveza promjera 38 m poredanih u liniju, od čega su 6 kaveza postojeći. Treće uzgojno polje (C) dimenzija je 420 m x 120 m i sastoji se od 14 kaveza promjera 38 m poredanih u dvije linije sa po 7 kaveza. Četvrto uzgojno polje (D) dimenzija je 420 m x 60 m i sastoji se od 7 kaveza promjera 38 m poredanih u liniju.

Analizirane su četiri varijante korištenja planiranih uzgojnih volumena. Varijante I i II temelje se na mogućnosti korištenja 42 kaveza s nasadom od 500 000 komada mlađi po kavezu, što daje višegodišnju maksimalnu proizvodnju od 3 000 t/god. Varijanta III temelji se na mogućnosti korištenja 42 kaveza uz nasade mlađi od 460 000 po kavezu, što daje višegodišnju maksimalnu proizvodnju od 2 740 t/god. Varijanta IV temelji se na mogućnosti korištenja 39 kaveza uz nasade mlađi od 500 000 po kavezu, što daje višegodišnju maksimalnu proizvodnju od 2 740 t/god. Za sve 4 varijante izračunate su emisije iz kaveza te je pomoću numeričkog modela i izračunatih emisija procijenjen dotok tvari na dno i koncentracija kisika pri dnu. Na osnovi podataka o okolišu i rezultata modela procijenjen je utjecaj emisija na okoliš za razmatrane varijante. Odabrana je varijanta IV budući da ima manje količine emitiranog organskog ugljika u morski recipijent od ostalih varijanti, odnosno procijenjeno je da je odabrana varijanta IV najpovoljnija te ima najmanji utjecaj na okoliš.

Analizirani su utjecaji zahvata na okoliš tijekom postavljanja instalacija i tijekom rada uzgajališta. Tijekom postavljanja instalacija ne očekuje se značajni utjecaj na okoliš.

Utjecaj **upotrebe lijekova u uzgoju** u pravilu se događa u vrlo niskim koncentracijama. Mogući utjecaj otpuštanja ovih sredstava izvan ciljanog područja je potencijalna toksičnost u odnosu na druge vrste ili poremećaj ravnoteže normalno prisutnih mikrobioloških aktivnosti. Stoga se ukupni tijek uzgoja riba u kavezima odvijat će se prema načelima dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse, uz poštivanje propisa iz područja veterinarstva za provedbu mjera kontrole zdravlja akvatičnih životinja. Uz poštivanje propisa te propisane mjere tijekom liječenja riba smatra se prihvatljivim.

Vezano za utjecaj na **stanje morskih zajednica**, na području ispod postojećih kaveza postupno se, pod utjecajem dotoka organske tvari s uzgajališta, razvija Cirkalitoralna zajednica ispod marikulturalnih zahvata G.4.5.4.1. Uzgajališta riba, a s vremenom će se ova zajednica razviti ispod svih planiranih uzgojnih površina. Na području opterećenim unosom organske tvari dolazi do razvoja populacija organizama kao npr. mnogočetinaša (*Capitella capitata*) koji posjeduju određenu toleranciju na reducirajuće procese u sedimentu i smanjenje koncentracije kisika. S obzirom na to da se uzgajalište nalazi na udaljenosti većoj od 300 m od obale, na dubinama većim od 40 m, ne očekuje se utjecaj na posidoniju kao ni na infralitoralne makroalge koje nastanjuju plića obalna područja. Negativan utjecaj rada uzgajališta u vidu emisije organske tvari te njeno taloženje na morsko dno imat će trajan utjecaj na morska staništa odnosno sediment, ali s obzirom na relativno malu površinu utjecanog staništa na području cirkalitorala u odnosu na njihovu rasprostranjenost na širem području te duž Jadrana, ovaj utjecaj se ocjenjuje kao prihvatljiv.

Moguć utjecaj uzgajališta riba na **more** i to ponajviše na morsko dno potječe od organskog opterećenja koje nastaje unosom metabolita riba (feces, urin, izlučevine škruga) te u znatno manjoj mjeri od nepojedene hrane s uzgajališta za vrijeme uzgojnog ciklusa. Utjecaj uzgajališta na bentoske beskralježnjake očekuje se ispod samih kaveza i u njihovoj neposrednoj blizini. Rad

uzgajališta neće utjecati na hidromorfološke značajke, tj. neće doći do promjene u morfološkim uvjetima kao ni plimnom režimu na području budućeg uzgajališta.

S obzirom na promatrane efekte **klimatskih promjena**, procijenjen je umjeren rizik na zahvat. Najveći doprinos emisijama stakleničkih plinova iz djelatnosti uzgoja bijele ribe ima proizvodnja hrane. S obzirom na kapacitet uzgajališta, ovaj doprinos je zanemariv.

Uzgajalište se ne nalazi na plovnom putu redovitih brodskih linija. Uzgajalište se mora propisno označiti tako da neće predstavljati opasnost niti za ostalu vrstu **pomorskog prometa**. Stoga ovaj zahvat neće ugroziti sigurnost pomorskog prometa.

Iako će se u pretežno prirodno područje unijeti nove forme antropogenog karaktera, način doživljavanja i korištenja obalnog područja u odnosu na postojeće stanje neće biti značajnije izmijenjen, odnosno neće doći do značajnih negativnih utjecaja na **krajobraz**.

Uzgajalište bijele ribe u ruralnom otočkom području predstavlja izvor sredstava za jedinicu lokalne samouprave kao i mogućnost zaposlenja za lokalno **stanovništvo** te mogući poticaj razvoja i drugih djelatnosti. Prostornim planovima na kopnenom dijelu šireg područja ne predviđa se razvoj turističkih sadržaja. Stoga planirano uzgajalište neće negativno utjecati na turizam tog područja. S druge strane, u uvjetima stručnog planiranja i dobrog gospodarenja, utjecaj od rada uzgajališta je pozitivan u smislu proizvodnje visoko kvalitetne hrane. Također, proširenje uzgajališta može pozitivno utjecati na lokalno gospodarstvo u vidu mogućeg zapošljavanja lokalnog stanovništva.

Otpad će se skupljati odvojeno po vrstama i predavati ovlaštenim osobama. Uz pridržavanje propisanih mjera zaštite te poštivanje propisa, otpad neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš.

Kod sagledavanja **kumulativnog utjecaja** u obzir su uzeta uzgajališta koja se nalaze na udaljenosti od oko 10 km (Prilog 2). S obzirom na rezultate iz program praćenja u Zadarskoj županiji koji provodi ispitivanja stupca vode i sedimenta na točkama za marikulturu, tj. s obzirom na postojeći utjecaj uzgajališta u širem području, kao i općenita saznanja vezana za utjecaj uzgajališta plave i bijele ribe (ograničeni utjecaj ispod te u neposrednoj blizini uzgajališta), može se zaključiti da će rad uzgajališta na lokaciji između rtova Žman i Gubac, odnosno skupni utjecaj planiranog uzgajališta i ostalih uzgajališta na okoliš biti prihvatljiv.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- Mjere zaštite **tijekom postavljanja kaveza** A.1. i A.2. su skladu s člancima 53. i 54. Pomorskog zakonika („Narodne novine“, broj 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15). Mjera A.3. u skladu je s člankom 4. Pravilnika o obavljanju podvodnih aktivnosti („Narodne novine“, broj 47/99, 23/03, 52/03, 58/03, 96/10). Mjera A.4. propisana je temeljem Zakona o hidrografskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj 68/98, 110/98, 163/03, 71/14).
- Mjere zaštite **tijekom korištenja** A.5., A.6., A.7. gospodarenja otpadom propisane su u skladu s člancima 44., 45., 47. i 54. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13, 73/17). Mjera A.8. je u skladu sa Zakonom o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13, 148/13) te Uredbom (EZ 1069/2009), Uredbom (EZ 142/2011) i Pravilnikom o registraciji subjekata i odobravanja objekata u kojima posluju subjekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi („Narodne novine“, broj 20/10). Mjera A.9. propisana je na temelju stručne prakse i rada Povjerenstva s ciljem ublažavanja utjecaja na okoliš prepoznatih u Studiji utjecaja na okoliš. Mjera A.10. u skladu

je s odredbama članka 25. i 26. Zakona o zaštiti okoliša. Mjera A.11. u skladu je sa Zakonom o veterinarstvu, Mjera A.12. u skladu je sa člancima 66. i 153. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).

- Mjera u **slučaju izvanrednih situacija** A.13. u skladu je sa člancima 13. i 17. Zakona o veterinarstvu. Mjera A.14. u skladu je sa člankom 48. Pomorskog zakonika. Mjera A.15. je u skladu s Prilogom 2C, tablica 13, Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 73/13, 151/14, 78/15, 61/16,).
- Mjera **nakon prestanka rada uzgajališta** A.16. temelji se na člancima 4. i 52. Zakona o zaštiti prirode.

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša. Program praćenja stanja okoliša (B) tijekom rada uzgajališta propisan je u skladu sa znanstvenim spoznajama da bi se sustavno pratila kakvoća okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih sastavnica.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

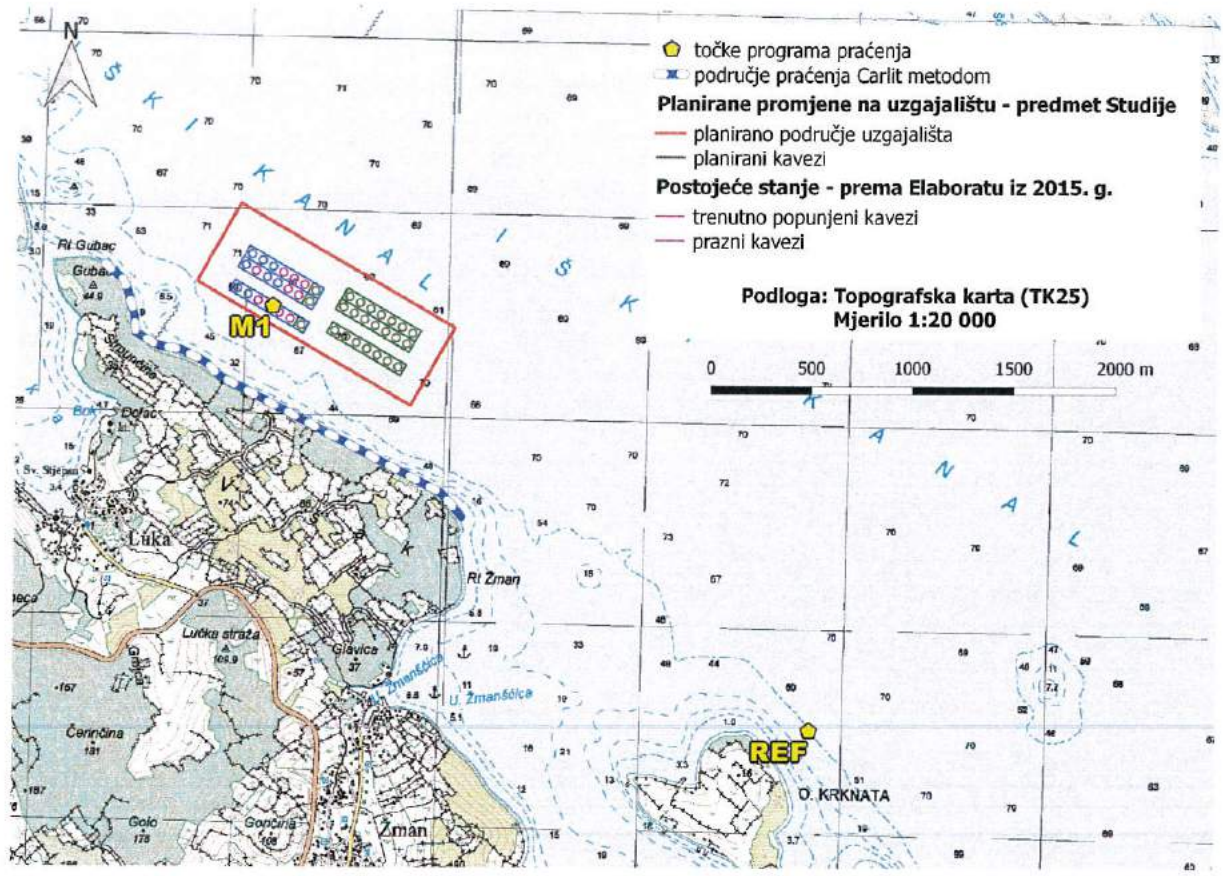
Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produljenja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

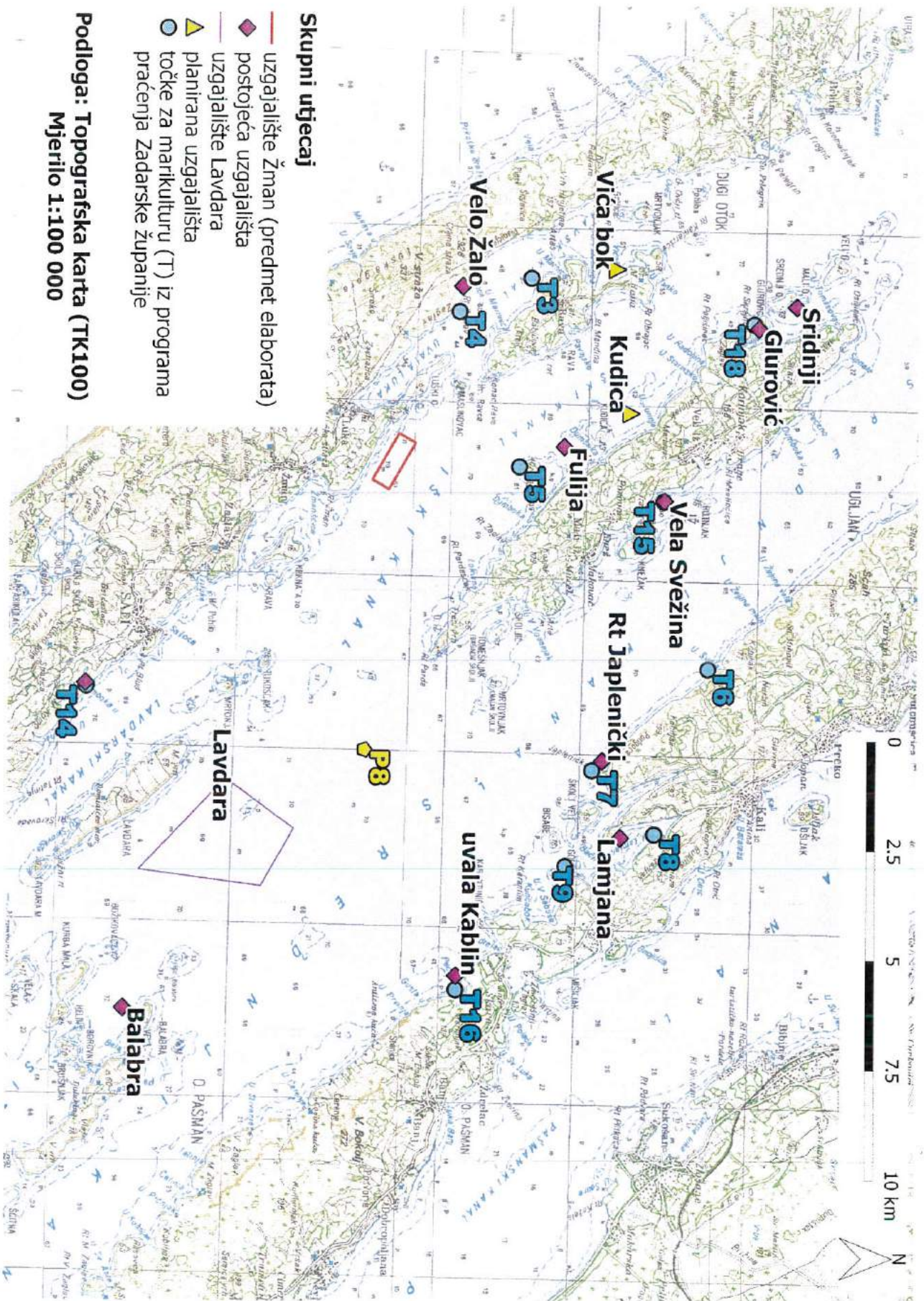
Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

Skupni utjecaj

- uzgajalište Žman (predmet elaborata)
- ◆ postojeća uzgajališta
- uzgajalište Lavdara
- ▲ planirana uzgajališta
- točke za marikulturu (T) iz programa praćenja Zadarske županije

Podloga: Topografska karta (TK100)
Mjerilo 1:100 000

